

Gelijke Kansen voor alle kinderen en jongeren in gemeente Brunssum

GKA-Agenda

Gelijke Kansen Alliantie

“It takes a village to raise a child.”

Alle kinderen en jongeren hebben recht op gelijke kansen in het onderwijs. Het is belangrijk dat de talenten van alle kinderen en jongeren optimaal benut worden. Dat is niet alleen van groot belang voor de toekomst van kinderen en jongeren zelf, maar ook voor de toekomst van onze samenleving. Wij werken daarom samen met scholen, onderwijsinstellingen, ouders en maatschappelijke organisaties om gelijke kansen in het onderwijs te bevorderen. Zo maken we het verschil!

Wij voeren in de periode 2021-2024 samen een GKA-agenda uit om kansengelijkheid te bevorderen en talent maximaal te ontwikkelen in gemeente Brunssum. Wij zetten in op:

Verbinding

Wij verbinden de leefwerelden school, thuis en omgeving, ter bevordering van een veilige en stimulerende omgeving voor alle kinderen en jongeren.

Effectiviteit

Wij maken op basis van ondersteunende data en onderzoek scherpe analyses. Deze analyses worden ingezet bij het vormgeven van effectieve interventies.

Kennisdeling

Wij werken actief samen en delen lokaal, regionaal en landelijk opgedane kennis met elkaar. Zo leren we samen het telkens beter te doen.

Wethouder | S. L'Espoir

Gemeente | Brunssum

DATUM
15/10/2021

PLAATS
Brunssum

PORTEFEUILLE

Zorg, Welzijn, Onderwijs

Ingrid van Engelshoven | Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

DATUM
15 oktober 2021

PLAATS
Den Haag

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Arie Slob | Minister van Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media

DATUM
15 oktober 2021

PLAATS
Den Haag

Gelijke Kansen in Gemeente Brunssum

Toelichting

Aanleiding en uitdagingen

Leerlingen met lager opgeleide ouders halen, ondanks gelijke cognitieve capaciteiten, op een lager niveau een diploma dan hun leeftijdsgenoten met hoog opgeleide ouders. En dit werkt door in de hele onderwijslooplijn. Dit blijkt uit landelijk onderzoek. Deze kansenongelijkheid neemt toe. Vooral kwetsbare kinderen en jongeren ondervinden nadelen van de coronamaatregelen. Kinderen uit gezinnen met lage SES doen het slechter tijdens afstandsonderwijs (NJI). Ook zijn er zorgen over groeiende armoede in gezinnen. Al deze factoren, zoals bestaanszekerheid, armoede, leefstijl, woonomgeving en onderwijskansen hangen vaak onderling met elkaar samen.

Situatie Parkstad:

In Parkstad wordt dit herkend. Parkstad bestaat uit de grotere gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade en Landgraaf en de kleinere gemeenten Beekdaalen, Simpelveld en Voerendaal. Er zijn zorgen over groeiende armoede in gezinnen en een stapeling van problematieken, zoals laaggeletterdheid, analfabetisme, werkloosheid, schulden en onderwijsachterstanden. Zo blijkt dat een op de vier kinderen in de 4 grotere gemeenten van Parkstad opgroeit in armoede.

Inzet gemeente

In de gemeente Brunssum hebben wij afgelopen jaren geïnvesteerd in het Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) en de Lokaal Educatieve Agenda (LEA), samen met alle partners: voorscholen, kinderopvang, basisscholen, zorgpartners, maatschappelijk werk en Toegangsteam Jeugd.

In het OAB-plan zijn diverse thema's opgenomen om achterstanden bij het jonge kind te voorkomen, danwel aan te pakken. Voorbeelden hiervan zijn: inzet van extra taalstimulering op de voorscholen en vroegscholen; inzet van coaches vroegsignalering op de voorscholen en warme overdracht van voorscholen naar vroegscholen. Daarnaast hebben wij voor peuters een "zorggroep" De Rupsjes, waar peuters met een bepaalde zorgvraag extra aandacht en zorg krijgen. Dit betreft met name peuters met taal-/spraakproblematieken en/of gedragsproblematieken.

Verder is er een startklas voor leerlingen van 4-5 jaar met een zorgbehoefte. Hiermee bieden we onze jonge kinderen gelijke kansen op een succesvolle schoollooplijn in het reguliere basisonderwijs.

In de LEA is één van de thema's gelijke kansen voor alle leerlingen. Hierop zijn inmiddels diverse activiteiten en instrumenten ingezet.

Vanuit het OAB-plan en de LEA werken we samen met alle basisscholen (10 in Brunssum) en het voortgezet Onderwijs (Compass). Andere belangrijke partners zijn bureau voortijdig schoolverlaten (leerplicht en kwalificatieplicht) en Samenwerkingsverband Passend Onderwijs. De kindpartners (kinderopvang, peuteropvang), Jeugdgezondheidszorg en maatschappelijke partners.

Het kind staat in ons beleid en onze aanpak centraal. We vormen met alle partners een kring rondom het gezin en -waar nodig- kunnen we ondersteunen.

Doelen hierbij zijn:

- Gelijke kansen voor alle kinderen, ook als zij vanuit thuis minder kansen krijgen/hebben;
- Inzetten van ondersteuning en begeleiding voor het kind, het gezin en de professionals.
- Voorkomen dat kinderen naar vormen van Jeugdhulp en/of speciaal onderwijs moeten worden doorverwezen. In sommige gevallen kan de BSO hierin een passende ondersteuning bieden.
- Versterken van competenties van ouders.

Het beleid is gericht op een doorlopende leerlijn voor alle leerlingen op alle facetten, niet alleen onderwijs. Er is afgelopen periode vooral ingezet op de leerlingen van 0-12 jaar. Met deze GKA-agenda willen we inzetten op de overstap van basisschool naar voortgezet onderwijs (11-14 jaar).

Het is belangrijk dat leerlingen op het juiste niveau en op een passende school voor VO terechtkomen. De overstap van het PO naar VO is vooral voor kwetsbare leerlingen een risico dat zij niet goed "landen" op hun nieuwe school, waardoor zij geen gelijke kans hebben. Een soepele overgang kan hierbij helpend zijn. Door de overgang goed te begeleiden, is de kans groot dat leerlingen direct op de goede plek terechtkomen. De kans op uitval wordt daardoor kleiner. Hierbij is het ook van belang dat leerlingen die begeleiding nodig hebben, deze ook ontvangen, zodat zij met een vast gezicht en met zelfvertrouwen verder kunnen met hun schoolloopbaan.

Inzet vanuit het Nationaal Programma Onderwijs

Het Nationaal Programma Onderwijs wil de gemeente Brunssum (waar mogelijk in de regio Parkstad Limburg) inzetten op talentontwikkeling van onze leerlingen.
Daarnaast wil Brunssum met het NPO investeren op een begeleide overgang van voorschool naar vroegschool, De kwetsbare peuters zijn al in beeld bij de peuteropvang en krijgen -waar nodig- extra ondersteuning. Deze begeleiding en ondersteuning van kind en gezin willen we voortzetten in groep 1 van de basisschool. De kleuters die in groep 1 starten en nog geen voorschool hebben bezocht, komen dan ook in beeld en kunnen ook extra ondersteund/begeleid worden, waar nodig.
Daarnaast is het NPO reeds ingezet met een extra impuls van het School Maatschappelijk Werk op de basisscholen. Dit betreft o.a. trainingen van klassen op sociaal-emotioneel gebied, begeleiden van ouders/gezinnen. Een vast gezicht in de school vanuit het schoolmaatschappelijk werk voor leerkrachten én ouders bevordert de aanpak van sociaal-emotionele problematieken die in de Corona-periode zijn ontstaan of zijn toegenomen.

Samenwerking met de Gelijke Kansen Alliantie

Binnen de samenwerking met de GKA ontstaat de mogelijkheid om sneller vorm te geven aan nieuwe interventies gebaseerd op ervaringen en data zoals deze binnen de GKA zijn verzameld. Niet alleen de gemeente, maar ook het onderwijs en maatschappelijke partners kunnen op deze wijze profiteren van de nieuwste ontwikkelingen in de aanpak van kansongelijkheid. Daarbij krijgen zij zelf ook de kans om nieuwe ideeën sneller met elkaar te ontwikkelen en te delen binnen te vormen communities.

Kennis

De resultaten en opbrengsten van de interventies worden in beeld gebracht en gedeeld met onze samenwerkingspartners én collega's vanuit de GKA.

En verder...

Ultieme doel is om alle kinderen optimale kansen te bieden en hun talenten te laten ontdekken, zonder dat externe factoren hier een negatieve invloed op hebben. Dit betreft factoren zoals: gezinnen met een lage sociaal economische status, armoede, laaggeletterdheid en werkloosheid. Deze factoren mogen niet in de weg staan om alle kinderen een gelijke kans te bieden.
Ultieme droom is: alle kinderen via een doorgaande leerlijn van geboorte tot werk naar een mooie en solide toekomst. Hierbij dromen we ook om alle kinderen aan boord te houden in het reguliere onderwijs; waar nodig met een extra steuntje in de rug.

Interventie 1 ?

Naam/titel interventie	Warme overdracht van PO (primair onderwijs) naar VO (voortgezet onderwijs)
Betrokken partijen	<ul style="list-style-type: none"> • Schoolbesturen PO: INNOVO, MOVARE • Schoolbesturen VO: SVOPL, LVO • Welzijnsinstellingen: JENS, CMWW en Impuls • Gemeenten: Brunssum, Heerlen, Kerkrade en Landgraaf (onder voorbehoud) <p>Participerende scholen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herle college, BCPL (SVOPL) • Locatie Holz, BCPL (SVOPL) • Locatie Brandenburg, BCPL (SVOPL) • Emmacollege (LVO) • Compass (LVO)
Doel interventie	Kinderen maken een soepele overstap van het PO naar het VO. Dat wil zeggen dat de maximale ieerpotentie van de leerling wordt benut, de leerling zich goed en gezond voelt en het schooladvies stand houdt in het vo. Leerlingen worden in de overstap ondersteund, waardoor een doorlopende leerlijn wordt bevorderd.
Doelgroep	Leerlingen (en ouders) waarvan de basisschool, de VO-school en de schoolmaatschappelijk werkers (smw-er) in het warme overdrachtsgesprek hebben bepaald dat deze leerlingen alleen met extra ondersteuning een succesvolle overstap naar en start in het voortgezet onderwijs kunnen maken.
Locatie (wijk, school)	<ul style="list-style-type: none"> • Brunssum: Compass: 10 leerlingen • Heerlen: Herle en Emma: 15 leerlingen per school • Kerkrade: Holz: 15 leerlingen • Landgraaf: Brandenburg (onder voorbehoud)

Omschrijving activiteiten	In aanvulling op de huidige warme overdracht van PO naar VO sluiten bij dit "knooppuntoverleg" ook de school-maatschappelijk-werkers van de po school en toekomstige vo school aan. De IB-er van de basisschool neemt hiervoor het initiatief. Samen nemen zij met de leerling en ouder(s) het besluit of een leerling in het begeleidingstraject overstap po-vo opgenomen wordt. Zo krijgen alle leerlingen een gelijke kans op een soepele overgang van PO naar VO.
Monitoring en evaluatie	De Universiteit Maastricht (UM) doet onderzoek naar de effectiviteit van deze interventie. Hierbij wordt aangesloten bij de instrumenten die in de Onderwijs Monitor Limburg aanwezig zijn, waar nodig aangevuld met nieuwe indicatoren. Gemonitord worden: <ul style="list-style-type: none"> • Aantal leerlingen dat extra ondersteuning heeft gekregen, • De ureninzet per leerling. • Ervaringen van leerling/ouders en professionals
Financiering	Financiering vanuit subsidie GKA. Kosten/begroting zijn gebaseerd op deelname van 3 gemeenten (Heerlen, Brunssum, Kerkrade) aan dit project.
Meer informatie - Website - Contactpersoon (project en/of gemeente)	Schoolbestuur SVOPL (aanvrager): dhr. w. Horsch Gemeente Heerlen: inw. P. Haket Gemeente Brunssum: ruw. S. Kerkhove Gemeente Kerkrade: dhr. V. van Straaten Gemeente Landgraaf: mw. F. Kettenis (onder voorbehoud van deelname)

Interventie

Naam/titel interventie	Extra ondersteuning van leerlingen en ouders in de overstap van PO naar VO
Betrokken partijen	<ul style="list-style-type: none"> • Schoolbesturen PO: INNOVO, MOVARE • Schoolbesturen VO: SVOPL, LVO • Welzijnsinstellingen: JENS, CMWW en Impuls • Gemeenten: Brunssum, Heerlen, Kerkrade en Landgraaf (onder voorbehoud) <p>Participerende scholen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herle college, BCPL (SVOPL) • Locatie Holz, BCPL (SVOPL) • Locatie Brandenburg, BCPL (SVOPL) • Emmacollege (LVO) • Compass (LVO)
Doel interventie	Kinderen maken een soepele overstap van het PO naar het VO. Dat wil zeggen dat de maximale leerpotentie van de leerling wordt benut, de leerling zich goed en gezond voelt en het schooladvies stand houdt in het VO. Met name kwetsbare leerlingen worden in de overstap ondersteund. Verder ouders betrekken bij de overstap van hun kind van PO naar VO en de ouders ondersteunen in hun rol.
Doelgroep	Leerlingen (en ouders) waarvan de basisschool, de VO-school en de schoolmaatschappelijk werkers (smw-er) in het warme overdrachtsgesprek hebben bepaald dat deze leerlingen alleen met extra ondersteuning een succesvolle overstap naar en start in het voorgezet onderwijs kunnen maken.
Locatie (wijk, school)	<ul style="list-style-type: none"> • Brunssum: Compass: 10 leerlingen • Heerlen: Herle en Emma: 15 leerlingen per school • Kerkrade: Holz: 15 leerlingen • Landgraaf: Brandenburg (onder voorbehoud)
Omschrijving activiteiten	De schoolmaatschappelijk werker van de toekomstige vo-school biedt in de overgang van het PO naar het VO extra ondersteuning in de periode januari t/m december aan leerlingen en ouders. De periode januari t/m juli zit de leerling op de basisschool, van augustus t/m december in het VO. De schoolmaatschappelijk werker vo wordt zo een bekend en vertrouwd gezicht voor de leerling. Op deze manier is de drempel laag om ook na december in contact te komen met de smw-er. De jongeren kunnen in de zomer meedoen aan activiteiten die door de welzijnsinstellingen worden georganiseerd. Zo krijgen alle leerlingen een gelijke kans op een soepele overgang van PO naar VO.
Monitoring en evaluatie	De Universiteit Maastricht (UM) doet onderzoek naar de effectiviteit van deze interventie. Hierbij wordt aangesloten bij de instrumenten die in de Onderwijs Monitor Limburg aanwezig zijn, waar nodig aangevuld met nieuwe indicatoren. Gemonitord worden: <ul style="list-style-type: none"> • Aantal leerlingen dat extra ondersteuning heeft gekregen. • De ureninzet per leerling. • Ervaringen van leerling/ouders en professionals

Financiering	Financiering uit subsidie GKA (Brunssum, Heerlen, Kerkrade). Aanvullende financiering gemeente Heerlen vanuit NPO. Kosten/begroting zijn gebaseerd op deelname van 3 gemeenten (Heerlen, Brunssum, Kerkrade) aan dit project. Betreft gezamenlijke begroting ivm leerlingenstromen over de gemeentegrenzen heen.
Meer informatie - Website - Contactpersoon (project en/of gemeente)	Schoolbestuur SVOPL (aanvrager): dhr. w. Horsch Gemeente Heerlen: inw. P. Haket Gemeente Brunssum: ruw. S. Kerkhove Gemeente Kerkrade: dhr. V. van Straaten Gemeente Landgraaf: mw. F. Kettenis (onder voorbehoud van deelname)

Interventie 3 ?

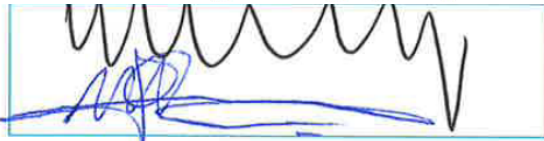
Naam/titel interventie	Onderzoek, evaluatie en coördinatie van interventies 2 en 3.
Betrokken partijen	<ul style="list-style-type: none"> • Schoolbesturen PO: INNOVO, MOVARE • Schoolbesturen VO: SVOPL, LVO • Welzijnsinstellingen: JENS, CMWW en Impuls • Gemeenten: Brunssum, Heerlen, Kerkrade en Landgraaf (onder voorbehoud) <p>Participerende scholen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herle college, BCPL (SVOPL) • Locatie Holz, BCPL (SVOPL) • Locatie Brandenburg, BCPL (SVOPL) • Emmacollege (LVO) • Compass (LVO)
Doel interventie	In beeld brengen van de opbrengsten en resultaten van interventies 1 en 2
Doelgroep	Leerlingen en gezinnen die conform de aanpak van interventies 1 en 2 worden begeleid/ondersteund.
Locatie (wijk, school)	<ul style="list-style-type: none"> • Brunssum: Compass: 10 leerlingen • Heerlen: Herle en Emma: 15 leerlingen per school • Kerkrade: Holz: 15 leerlingen • Landgraaf: Brandenburg (onder voorbehoud)
Omschrijving activiteiten	De Universiteit Maastricht (UM) zal onderzoek uitvoeren naar de effectiviteit van deze interventie. Hierbij wordt aangesloten bij de instrumenten die in de Onderwijs Monitor Limburg aanwezig zijn, waar nodig aangevuld met nieuwe indicatoren. Een junior-onderzoeker van de UM zal één dag per week verbonden worden aan het project, de begeleiding door de hoogleraar zal meegenomen worden in de activiteiten van de Educatieve Agenda Limburg. Monitoring zal frequent plaatsvinden, waardoor wij steeds over actuele gegevens kunnen beschikken.
Monitoring en evaluatie	De Universiteit Maastricht (UM) doet onderzoek naar de effectiviteit van deze interventie. Hierbij wordt aangesloten bij de instrumenten die in de Onderwijs Monitor Limburg aanwezig zijn, waar nodig aangevuld met nieuwe indicatoren. Gemonitord worden: <ul style="list-style-type: none"> • Aantal leerlingen dat extra ondersteuning heeft gekregen. • De ureninzet per leerling. • Ervaringen van leerling/ouders en professionals
Financiering	Financiering uit subsidie GKA (Brunssum, Heerlen, Kerkrade). Aanvullende financiering gemeente Heerlen vanuit NPO. Kosten/begroting zijn gebaseerd op deelname van 3 gemeenten (Heerlen, Brunssum, Kerkrade) aan dit project. Betreft gezamenlijke begroting ivm leerlingenstromen over de gemeentegrenzen heen.
Meer informatie - Website - Contactpersoon (project en/of gemeente)	Schoolbestuur SVOPL (aanvrager): dhr. w. Horsch Gemeente Heerlen: inw. P. Haket Gemeente Brunssum: ruw. S. Kerkhove Gemeente Kerkrade: dhr. V. van Straaten Gemeente Landgraaf: mw. F. Kettenis (onder voorbehoud van deelname)

Samenwerking

Gemeente Brunssum

1. Voert twee keer per jaar bestuurlijk (wethouder) overleg met de Gelijke Kansen Alliantie;
2. Organiseert minimaal 1 keer per jaar een kennissessie rondom interventies, onderzoeken, professionalisering en thema's uit de GKA-agenda.
3. Levert een actieve bijdrage aan kennisdeling tussen gemeenten onderling, bijvoorbeeld door eigen interventies of best practices te delen via de online en offline kanalen van de Gelijke Kansen Alliantie.
4. Neemt deel aan de landelijke kennisdelingsagenda [.....]

Ondertekening bevoegd gezag

Naam: Mevr. Mr. M. Epema, lid College van Bestuur Stichting Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg (SVOPL)
Drs. R.K.M. Bonekamp, voorzitter College van Bestuur Stichting Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg (SVOPL)

Stichting: SVOPL (Stichting Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg)